

Rekonstrukcja Grodu na Górze Birów w Podzamczu

INFORMATOR BUDŻETOWY 2008

Skąd gmina ma pieniądze i na co je wydaje?

Informator został przygotowany w ramach realizacji programu
„Przejrzysta Polska”

WPROWADZENIE

Kolejny, już czwarty rok Gmina Ogrodzieniec uczestniczy w akcji społecznej „Przejrzysta Polska”. Być w gronie „przejrzystych” to zadanie niełatwe i wymagające, choć jednocześnie wielkie wyróżnienie. Dla Gminy udział w akcji to wiele korzyści, z których najważniejsze to opracowanie i wdrażanie coraz to wyższych standardów pracy w Urzędzie i podległych jednostkach. Ogrodzieniec należy do grona nielicznych gmin w Polsce, które mają za sobą następny czwarty etap, w czasie, którego poddaliśmy się zewnętrznemu audytowi zakończonemu wynikiem pozytywnym i nadaniu Urzędowi Miasta i Gminy Certyfikatu na lata 2008-2010. Jednym z zadań czwartego etapu akcji była weryfikacja funkcjonowania dostępu mieszkańców do informacji realizowanego przez Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy. Miło mi poinformować, że nasz BIP został oceniony na III miejscu, spośród wszystkich ocenianych Urzędów biorących udział w przedsięwzięciu w Polsce! Przed nami był jedynie BIP Starostwa Powiatowego w Poznaniu i Urzędu Miejskiego w Sulechowie. Niniejszy Informator tradycyjnie już jak w latach poprzednich opracowaliśmy by dotrzeć z informacją o gospodarce finansowej gminy do jak najszerszej grupy mieszkańców. Mam nadzieję, że spotka się on z zainteresowaniem i będzie służył poszerzeniu wiedzy o naszej gminie. Będziemy wdzięczni za wszelkie uwagi i sugestie, dotyczące zarówno strony merytorycznej, jak i formalnej Informatora.

Andrzej Mikulski
Burmistrz Miasta i Gminy Ogrodzieniec

SPIS

I.	BUDŻET GMINY	3
II.	DOCHODY GMINY OGRODZIENIEC	3
III.	STRUKTURA DOCHODÓW GMINY OGRODZIENIEC W ROKU 2008.....	4
IV.	DOCHODY WŁASNE GMINY OGRODZIENIEC.....	4
V.	Dochody uzyskane z podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego w sołectwach Gminy Ogrodzieniec w latach 2005-2007..	5
VI.	DOTACJE CELOWE.....	6
VII.	SUBWENCJA.....	6
VIII.	Dochody z innych źródeł.....	6
IX.	WYDATKI GMINY OGRODZIENIEC	7
X.	Struktura wydatków gminy w latach 2004-2008	7
XI.	Wydatki Gminy Ogrodzieniec w roku 2008 (w przeliczeniu na 1 mieszkańca)	8
XII.	NADWYŻKA, DEFICYT, PRZYCHODY I ROZCHODY W GMINIE OGRODZIENIEC	8
XIII.	BUDŻET GMINY OGRODZIENIEC W LATACH 2005-2008.....	10
XIV.	DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA W GMINIE OGRODZIENIEC w 2008 roku.....	11

BUDŻET GMINY

Budżet gminy jest aktem prawnym, mającym formę uchwały budżetowej, ustalającym planowane roczne dochody oraz granice i kierunki wydatków samorządowych.

Budżet gminy określa:

- jakie dochody ma gmina,
- skąd te dochody pochodzą,
- na co gmina przeznaczswoje dochody,
- czy dochody te wystarczają do sfinansowania wszystkich planowanych wydatków,
- skąd samorząd uzyskuje dodatkowe pieniądze, jeśli dochody nie wystarczają na sfinansowanie wszystkich wydatków,
- co samorząd zamierza zrobić z niewykorzystanymi pieniędzmi, jeśli dochody będą wyższe od planowanych wydatków.

Budżet gminy jest przyjmowany corocznie przez Radę Miejską w formie uchwały budżetowej, a realizowany przez Burmistrza oraz podległy mu Urząd oraz pozostałe jednostki organizacyjne gminy (szkoły, przedszkole, ośrodek pomocy społecznej, bibliotekę, ośrodek kultury).

DOCHODY GMINY OGRODZIENIEC *

Wyróżnia się następujące źródła dochodów samorządowych:

- dochody własne,
- dotacje celowe,
- subwencje,
- dochody z innych źródeł.

Dochody budżetowe ujmuje się w podziale na: dochody bieżące i dochody majątkowe.

Dochody majątkowe obejmują:

- dotacje i środki otrzymane na inwestycje,
- dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności,
- dochody ze sprzedaży majątku.

Przez **dochody bieżące** budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się dochody budżetowe nie będące dochodami majątkowymi.

Planowane na rok 2008 dochody Gminy Ogrodzieniec wynoszą **23 241 101,62 zł** (2 434,89 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca), z czego:

- dochody bieżące 16 008 923,00 zł (1 677,20 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca),
- dochody majątkowe 7 096 867 zł (743,51 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca).

* Dane pochodzą z Informacji z wykonania budżetu Gminy Ogrodzieniec za I półrocze 2008 r. stanowiącego załącznik do Zarządzenia Burmistrza Nr 146/2008. Z treścią Informacji można zapoznać się na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Ogrodzieniec www.ogrodzieniec.bip.jur.pl

STRUKTURA DOCHODÓW GMINY OGRODZIENIEC W ROKU 2008

DOCHODY WŁASNE
37%

DOTACJE CELOWE
15%

DOTACJE
Z BUDŻETU
PAŃSTWA
NA INWESTYCJE
1%

DOCHODY
Z INNYCH
ŹRÓDEŁ
21%

SUBWENCJE
26%

DOCHODY WŁASNE GMINY OGRODZIENIEC

Dochody własne są podstawą wyposażenia finansowego gminy. Służą finansowaniu wszelkich zadań, które określa się jako zadania własne (między innymi z zakresu: oświaty, pomocy społecznej, kultury, gminnych dróg, utrzymania czystości i porządku, gospodarki nieruchomościami i innych). Dochody własne mają formę podatków komunalnych (np. podatek rolny, leśny, od nieruchomości) oraz udziałów w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych, opłat, a także dochodów majątkowych.

Planowane na 2008 rok **dochody własne** Gminy Ogrodzieniec to kwota **8 568 339,00 zł** (897,67 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca).

Dochody gminy obejmują:

- **Wpływy z podatków i opłat**, które stanowią 91,9% wszystkich dochodów własnych. Są to podatki i opłaty od osób fizycznych oraz prawnych. Największą pozycję wśród podatków zajmuje podatek od nieruchomości 3 010 000 zł;
- **Wpływy z majątku gminy**, które stanowią 7,8% wszystkich dochodów własnych. Są to między innymi: wpływy z tytułu dzierżawy i najmu, z wieczystego użytkowania, sprzedaży nieruchomości, itp.;
- **Wpływy z innych źródeł** to dochody uzyskane ze świadczonych przez gminę usług, np. opłaty z tytułu świadczeń komunalnych na cmentarzu oraz oprocentowanie środków na rachunkach bankowych.

Dochody uzyskane z podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego w sołectwach Gminy Ogrodzieniec w latach 2005-2007

MIEJSCOWOŚĆ	Rok 2005		Rok 2006		Rok 2007	
	WPŁYWY Z PODATKU w 2005 r.	KWOTA PODATKU na 1 mieszkańca danego sołectwa	WPŁYWY Z PODATKU w 2006 r.	KWOTA PODATKU na 1 mieszkańca danego sołectwa	WPŁYWY Z PODATKU w 2007 r.	KWOTA PODATKU na 1 mieszkańca danego sołectwa
Fugasówka - Markowizna	122.557 zł	146 zł	131.170 zł	154 zł	141.351 zł	165 zł
Giebło	36.387 zł	74 zł	36.913 zł	77 zł	38.459 zł	80 zł
Giebło Kolonia	7.020 zł	30 zł	6.427 zł	28 zł	6.896 zł	30 zł
Gulzów	13.977 zł	49 zł	12.578 zł	45 zł	14.834 zł	53 zł
Kiełkowice	31.476 zł	70 zł	30.857 zł	69 zł	34.724 zł	77 zł
Mokrus	18.030 zł	55 zł	22.379 zł	68 zł	23.116 zł	71 zł
Podzamcze	95.402 zł	94 zł	94.209 zł	93 zł	107.261 zł	106 zł
Ryczów	55.026 zł	60 zł	58 542 zł	65 zł	60.150 zł	67 zł
Ryczów	14.718 zł	45 zł	15.704 zł	47 zł	17.160 zł	52 zł
Żelazko-Śrubarnia	16.588 zł	78 zł	22.554 zł	107 zł	20366 zł	97 zł
Ogrodzieniec	585.143 zł	129 zł	624.316 zł	138 zł	671.171 zł	149 zł

DOTACJE CELOWE

Dotacje celowe są środkami przekazywanymi gminie z budżetu państwa za pośrednictwem wojewody, ministerstw lub innych instytucji państwowych. Służą one finansowaniu zadań zleconych i niektórych zadań własnych gminy, np.:

- zadań zleconych gminie w zakresie administracji rządowej (wydawanie dowodów osobistych),
- zadań związanych z pomocą społeczną (świadczenia rodzinne, zasiłki),
- dofinansowanie niektórych zadań inwestycyjnych.

Planowane na 2008 r. **dotacje celowe** Gminy Ogrodzieniec, to kwota **3 741 321 ,62 zł** (391,97 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca).

SUBWENCJA

Subwencja jest świadczeniem pieniężnym Skarbu Państwa na rzecz samorządu, które ma charakter bezzwrotny i ogólny (kierowane jest na finansowanie ogółu zadań własnych gminy). Uzyskanie subwencji zależy od spełnienia określonych ustawowo warunków, np. od niskiego wskaźnika dochodów podatkowych gminy, zakresu prowadzonych przez samorząd gminy zadań oświatowych, wskaźnika bezrobocia, itp. Planowana na 2008 r. **kwota subwencji** Gminy Ogrodzieniec to **6 091 441 zł** (638,18 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca).

W skład subwencji ogólnej dla Gminy Ogrodzieniec wchodzi:

- część oświatowa w kwocie 4 843 234 zł, która przeznaczona jest na utrzymanie placówek oświatowych (szkoły podstawowe i gimnazjum),
- część wyrównawcza w kwocie 1 248 207 zł, która może być wykorzystywana na inne potrzeby gminy.

Dochody z innych źródeł

Dochody Gminy Ogrodzieniec, **pozyskiwane z innych od wskazanych powyżej źródeł** to środki nie podlegające zwrotowi. Zaliczają się do nich przede wszystkim środki pozyskane z budżetu Unii Europejskiej i środki pochodzące z Norweskiego Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Planowana na rok 2008 kwota tych środków wynosi **4 840 000 zł** (507,07 zł na 1 mieszkańca).

WYDATKI GMINY OGRODZIENIEC

Integralną część budżetu gminy stanowi plan wydatków na określony rok budżetowy. Zestawienie planowanych wydatków powinno być dość szczegółowe. Wydatki budżetu samorządowego ujmuje się w podziale na wydatki bieżące i wydatki majątkowe.

Wydatki majątkowe obejmują wydatki inwestycyjne oraz dotacje celowe na dofinansowanie inwestycji. Wydatki majątkowe powinny być finansowane w oparciu o dochody majątkowe samorządu gminnego (dotacje na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku, itp.).

Wydatki bieżące gminy obejmują wszelkie te wydatki budżetowe, które nie są wydatkami majątkowymi. Są to wydatki związane z utrzymaniem miasta i gminy, funkcjonowaniem szkół i przedszkola, biblioteki, domu kultury, wydatki na energię i gaz w budynkach publicznych, oświetlenie uliczne, itp. Powinny one być finansowane z dochodów bieżących gminy (podatki i opłaty lokalne, udziały w podatkach, subwencje, dotacje na zadania bieżące).

Planowane wydatki Gminy Ogrodzieniec na rok 2008 to kwota **24 912 154,62 zł** (2 609,96 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca).

Zostały one rozdysponowane w następujący sposób:

- wydatki bieżące – **16 228 644,62 zł** (1 700,22 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca),
- wydatki majątkowe – **8 683 510,00 zł** (909,74 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca).

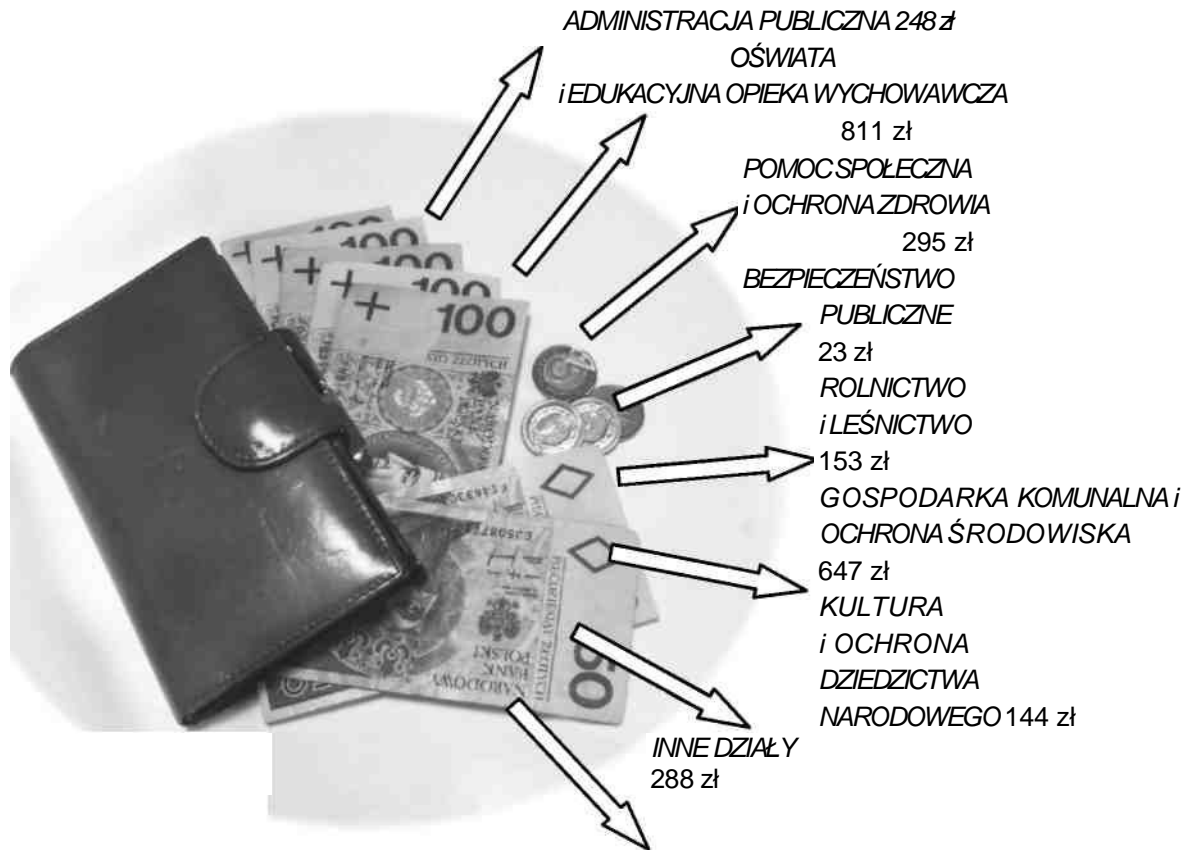
Struktura wydatków gminy w latach 2004-2008

	2004		2005		2006		2007		2008*	
	zł	%	zł	%	Zł	%	Zł	%	Zł	%
WYDATKI OGÓŁEM	12 145 914	100	18 459 187	100	17 103 470,41	100	19 192 444,10	100	24 912 154,62	100
Wydatki bieżące	10 725 163	89	12 100 972	66	13 358 506,98	78	14 372 672,22	74	16 228 644,62	65
Wydatki majątkowe	1 420 751	11	6 358 215	34	3 744 963,43	22	4 819 771,88	26	8 683 510,00	35

* Dane w 2008 r. są to wielkości planowane.

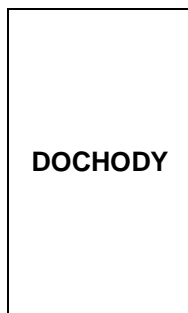
Jak wynika z analizy powyższej tabeli, wydatki majątkowe Gminy Ogrodzieniec (przeznaczone na działalność inwestycyjną) na przestrzeni ostatnich lat znacząco wzrosły w stosunku do 2004 roku.

Wydatki Gminy Ogrodzieniec w roku 2008 (w przeliczeniu na 1 mieszkańca)

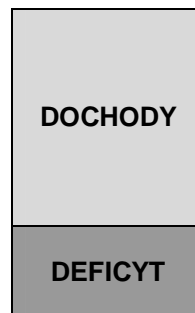
NADWYŻKA, DEFICYT, PRZYCHODY I ROZCHODY W GMINIE OGRODZIENIEC

Budżet gminy jest zestawieniem finansowym, obejmującym prognozowane dochody oraz planowane wydatki. Budżet musi być zrównoważony tzn. wydatki nie mogą przekroczyć dochodów gminy. Różnica między sumą dochodów i wydatków stanowi deficyt albo nadwyżkę.

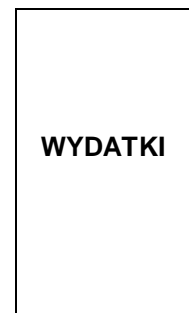
Rys. 1

=

Rys. 2

=

Nadwyżka budżetowa jest efektem rocznej działalności w zakresie wykonywania budżetu gminy. Powstaje ona w wyniku osiągnięcia wyższych niż planowane dochodów budżetowych i w następstwie niepełnego zrealizowania wydatków budżetowych (Rys. 1). Nadwyżka budżetowa może być przeznaczona na pokrycie wydatków budżetowych przewidzianych w następnym roku budżetowym lub sfinansowania odpowiedniej części deficytu budżetowego minionego roku budżetowego.

Deficyt budżetowy to stan naruszenia równowagi budżetowej wyrażający się tym, że planowane wydatki budżetowe są wyższe od możliwych do uzyskania dochodów (Rys. 2).

W przypadku deficytu część wydatków nie może być sfinansowana przy pomocy dochodów budżetowych (podatków opłat, dotacji, subwencji). Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, przewaga wydatków nad dochodami musi być wówczas pokryta przy zastosowaniu środków zwrotnych (pożyczek, kredytów) lub innych wpływów, które nazywa się **przychodami budżetowymi**. Należy podkreślić, iż deficyt budżetowy jest na ogół związany z działalnością inwestycyjną i odnosi się wyłącznie do sfery inwestycyjnej tego budżetu, a nie do budżetu bieżącego.

Rozchody budżetowe to środki zgromadzone przez gminę z przeznaczeniem na spłaty udzielonych pożyczek i spłaty kredytów bankowych.

Dług publiczny samorządu to suma zobowiązań powstałych w efekcie operacji polegających na zaciąganiu kredytów, pożyczek. Jest on wielkością zmienną – zmniejsza się w wyniku spłaty poszczególnych rat i należności, lub wzrasta – w związku z zaciąganiem nowych zobowiązań. Dług samorządu jest konsekwencją finansowania deficytów budżetowych.

Sprawy długu samorządu regulowane są Przepisami prawa cywilnego i prawa budżetowego.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

Łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% wykonanych ogółem dochodów gminy.

BUDŻET GMINY OGRODZIENIEC W LATACH 2005-2008

SKŁADNIKI BUDŻETU	2005	2006	2007	2008*
DOCHODY	16 188 769,00	17 147 125,49	18 855 595,48	23 241 101,62
PRZYCHODY (KREDYTY, POŻYCZKI)	3 056 158,00	1 444 607,80	3 754 873,14	2 893 507,00
WYDATKI	18 459 187,00	17 103 470,41	19 192 444,10	24 912 154,62
ROZCHODY (spłaty kredytów i pożyczek)	615 062,00	660 273,33	1 624 656,14	1 222 454,00
NADWYŻKA Z LAT UBIEGŁYCH	-	-	-	
WOLNE ŚRODKI Z ROKU UBIEGŁEGO	170 186,00	331 450,00	600 000,00	

* Dane w 2008 r. to wielkości planowane.

Zadłużenie gminy z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 30.06.2008 r. wynosiło **4 426 477,72 zł.**

DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA W GMINIE OGRODZIENIEC w 2008 roku

Drogi publiczne

- Przebudowa skrzyżowania ulicy Wojska Polskiego z ulicą Krakowską w Podzamczu

Zadanie pn. „Opracowanie projektu przebudowy i przebudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 790 (ul. Wojska Polskiego) z drogą powiatową (ul. Krakowska) w miejscowości Podzamcze” było realizowane przez Gminę od 2007 r. w ramach porozumienia z Województwem Śląskim. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł 1.233.389,01 zł, z czego 36.844,00 zł – koszty dokumentacji zapłacono w 2007 r. Roboty budowlano-montażowe ukończono w sierpniu bieżącego roku.

Turystyka

- Budowa ścieżek rowerowych na terenie Miasta i Gminy Ogrodzieniec

Dotychczas opracowano wstępne studium wykonalności i fiszkę projektową dla projektu sieci trasy rowerowej na terenie Miasta i Gminy Ogrodzieniec.

Zadanie będzie realizowane w latach 2008-2010 we współpracy z gminami z woj. śląskiego w ramach Programu Rozwoju Subregionów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Wspólny projekt nosi nazwę „Regionalny obszar rekreacyjno-turystyczny – trasy rowerowe drogą do rozwoju turystyki aktywnej w subregionie centralnym”. Całkowity koszt realizacji projektu wyniesie 722 842,00 zł. Na zadanie planujemy, że otrzymamy dotację ze środków unijnych w wysokości 85%.

Gospodarka komunalna

- Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w mieście Ogrodzieniec

Przedsięwzięcie realizowane w latach 2007-2009. Zadanie jest współfinansowane ze środków dotacji Mechanizmu Norweskiego EOG w wysokości 1 704 204 Euro (ok. 6 791 253 zł). Całkowity koszt zadania określa się na kwotę ok. 9 mln. złotych. W listopadzie 2007 r. ogłoszony został przetarg na wybór wykonawcy tego zadania, którym została firma HYDROMEX PLUS z Częstochowy. Przedmiotem inwestycji jest wybudowanie sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej o łącznej długości ok. 20 km wraz z przyłączami do budynków. Zadanie będzie realizowane do października 2009 roku. Gmina posiada również dokumentację projektową wraz z pozwoleniem na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Markowiznie. Do końca 2008 roku opracowana zostanie dokumentacja projektowa dla przebudowy kanalizacji w Ogrodzieńcu-Cementowni oraz dokumentacja przedprojektowa umożliwiająca ogłoszenie przetargu na wykonanie dokumentacji kanalizacji sanitarnej Fugasówki.

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

- Rewitalizacja starego rynku wraz z rekonstrukcją Grodu Królewskiego na Górze Birów w Podzamczu

Zadanie realizowano w dwóch etapach: 1) „Rewitalizacja starego rynku w Podzamczu” – prace zakończono w grudniu 2006 roku. Ten etap projektu wyceniono na kwotę 600 357 zł; 2) „Rekonstrukcja Grodu Królewskiego na Górze Birów w Podzamczu” – zadanie było realizowane od czerwca 2007 do końca kwietnia 2008. Ten etap projektu kosztował 772 047 zł. Na zadanie Gmina otrzymała dofinansowanie 75% kosztów kwalifikowanych – ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz 10% z budżetu państwa.

Przebudowa skrzyżowania ulicy Wojska Polskiego z ulicą Krakowską w Podzamczu

Pomieszczenia po remoncie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ogrodzieńcu

Urząd Miasta i Gminy Ogrodzieniec
Plac Wolności 25
42-440 Ogrodzieniec

tel. 032 67 09 700
fax 032 / 67 09 721
e-mail: ogrodzieniec@ogrodzieniec.pl

oficjalne strony internetowe
Gminy Ogrodzieniec:
www.ogrodzieniec.pl
www.ogrodzieniec.bip.jur.pl